

Arkivkode:

Saksbehandler: Monika Olsen

Dato saksframlegg: 12.12.23

Møtedato: 15.12.23

Utkast til prosjektforslag for et varig, rikt og mangfoldig fiske i de marine nasjonalparkene i Oslofjorden - godkjenning

Bakgrunn for prosjektforslaget

- Mulighet for erfaringsoverføring og samarbeid med Agder fylkeskommune og Raet nasjonalpark
- Positive erfaringer med nedenfra-og-opp tilnærming Agder fk, Raet np, Havforskningsinstituttet (HI), m.fl. i prosjektet «Bevar Raet»
- Tilnærming som har styrket dialog, relasjoner og samarbeid med fiskere og andre brukere av nasjonalparken
- Mulighet for å organisere et delprosjekt inn under dette for Ytre Hvaler nasjonalpark og Færder nasjonalpark
- Punkter om fiskeri i Helhetlig tiltaksplan for Oslofjorden (tiltaks- og kunnskapspunkter)
- Fylkestingsvedtak Viken om bedre kontroll med bunntåling
- Bedring av bestander og økosystem i Oslofjorden i politisk plattform fylkesrådet Viken
- Pilotprosjekt for å bringe Oslofjorden tilbake til en mer naturlig tilstand – kap. 5.6, Meld. St. 29 (2020-2021)
- Kunnskapsstøtte fra Havforskningsinstituttet til planlegging og gjennomføring av pilotprosjekt for naturmangfold og økt biologisk produksjon i Skagerrak-Oslofjorden. Notat 1 og 2
- Vedtak i Færder nasjonalparkstyre om å bli med i pilotprosjekt (Mdir/Fiskeridir)

Vedlegg:

Utkast til prosjektforslag for et varig, rikt og mangfoldig fiske i de marine nasjonalparkene i Oslofjorden. Per 29.11.2023

Forvalters forslag til vedtak

Nasjonalparkstyret godkjenner utkast til prosjektforslag framlagt i møte 15.12.23, og støtter at vi går videre med dette arbeidet.

Vedtak

Settes inn

Utkast til prosjektforslag for et varig, rikt og mangfoldig fiske i de marine nasjonalparkene i Oslofjorden

Per 29.11.2023

Utkast utarbeidet av:

Monika Olsen, nasjonalparkforvalter Ytre Hvaler nasjonalpark

Kjetil Næss, fjordkoordinator Viken fylkeskommune

Med innspill fra Anne Sjømæling, Færder nasjonalpark

Inspirert av tilnærminger i samarbeidet «Bevar Raet», presentert av Astrid W. Skoge i Agder fylkeskommune

Innhold i prosjektforslaget

- Bakgrunn
- Behov
- Målet for prosjektet
- Aktiviteter/faser/prosess
- Organisering
- Finansiering

Bakgrunn for prosjektforslaget

- Mulighet for erfaringsoverføring og samarbeid med Agder fylkeskommune og Raet nasjonalpark
 - Positive erfaringer med nedenfra-og-opp tilnærming Agder fk, Raet np, Havforskningsinstituttet (HI), m.fl. i prosjektet «Bevar Raet»
 - Tilnærming som har styrket dialog, relasjoner og samarbeid med fiskere og andre brukere av nasjonalparken
 - Mulighet for å organisere et delprosjekt inn under dette for Ytre Hvaler nasjonalpark og **Færder nasjonalpark**
- Punkter om fiskeri i Helhetlig tiltaksplan for Oslofjorden (tiltaks- og kunnskapspunkter)
- Fylkestingsvedtak Viken om bedre kontroll med bunntråling
- Bedring av bestander og økosystem i Oslofjorden i politisk plattform fylkesrådet Viken
- Pilotprosjekt for å bringe Oslofjorden tilbake til en mer naturlig tilstand – kap. 5.6, Meld. St. 29 (2020-2021)
 - Kunnskapsstøtte fra Havforskningsinstituttet til planlegging og gjennomføring av pilotprosjekt for naturmangfold og økt biologisk produksjon i Skagerrak-Oslofjorden. Notat 1 og 2
- **Vedtak i Færder nasjonalparkstyre om å bli med i pilotprosjekt (Mdir/Fiskeridir)**

Tilspisset situasjon omkring fiske i Oslofjorden medfører behov for styrket tilnærming om samarbeid

- Behov for mer dialog og samarbeid om kunnskap og praksiser
 - Uenigheter per i dag om kunnskapsgrunnlaget
 - Videre utprøving av andre måter å fiske på
 - Bruke hverandres kunnskap bedre for å bygge opp bestander og skape varige fiskemuligheter
 - Bedre kapasitet i forvaltningen for tid til relasjonsbygging og samskaping
- Behov for å finne måter som kan akselerere arbeidet for å bedre økologisk tilstand Oslofjorden, herunder i nasjonalparkene
- Bedre samarbeid og dialog som måte å lytte til samt bidra til å støtte en yrkesgruppe i møte med eventuelle nye reguleringer

Mål for prosjektet

Prosjektet foreslås gjennomført som et delprosjekt inn under et eksisterende samarbeid Agder fylkeskommune, Raet nasjonalpark, HI m.fl., og med følgende hovedmål:

*1) Legge til rette for at de marine økosystemene i Ytre Hvaler og **Færder nasjonalparker** kan gjenoppbygges til et robust nivå, slik at vi kan fortsette å høste fra havet på en bærekraftig måte.*

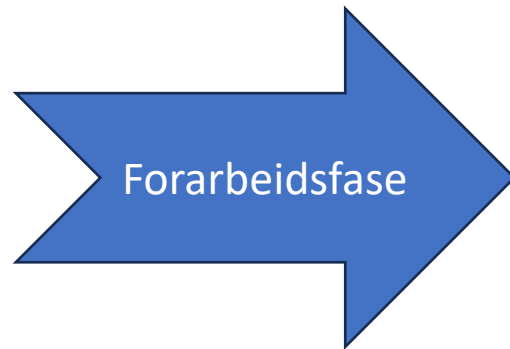
2) Gjennomføre prosjektet på en måte som gir en balanse mellom brukerinteresser og økt bevaring slik at brukerne er med på laget og vernet faktisk fungerer godt over tid.

Målene er de samme som i «Bevar Raet» (et samarbeid mellom aktørene nevnt ovenfor)

Visjon for Ytre Hvaler nasjonalpark/Færder **nasjonalpark** og Oslofjorden: Et varig, rikt og mangfoldig fiske for yrkesfiskere og fritidsfiskere. Og gode muligheter for yrkesfiskerne i overgangsfasen frem mot et slikt fiske.

Forslag til gjennomføring

nov. 2023 t.o.m. feb. 2024

Illustrativ prosess over 3 år hentet fra Bevar Raet

I forarbeidsfasen konkretiseres prosjektplan for videre arbeid i 2024

Delprosjektet tenkes per i dag gjennomført tilsvarende som for prosjekt «Bevar Raet», samtidig som at en forarbeidsfase skal avklare nærmere hvordan delprosjektet gjennomføres.

Aktiviteter og organisering avklares i forarbeidsfasen. Herunder avklaring av aktører som inviteres til prosjektet.

I forarbeidet avklares også om hvordan et kontinuerlig læringsnettverk for brukere, forskning og forvaltning kan tilrettelegges. For nettverket anses det aktuelt å koble inn innovasjonsvirkemidler og innovasjonsaktører. Utdanningsaktører med tilbud innen fiske og fangst anses også aktuelt å invitere med i læringsnettverket.

Forslag aktiviteter i forarbeidsfasen nov.23 t.o.m. feb.24

- Avklare og invitere aktuelle aktører og brukerinteresser for arbeid i 2024. Illustrativt:
 - Yrkesfiskerne
 - Fritidsfiskere
 - Organisasjoner innen yrkesfiske og fritidsfiske (Fiskarlaget, Småfiskeren, Jeger og Fisk...?)
 - Utdanning (Kalnes vgs fiske og fangst, Universitetet i Sørøst-Norge, ?)
 - Marin forskning (HI, NMBU, Gøteborg Uni avd Tjärnö, UiO, ...?)
 - Forvaltning (kommuner, fylkeskommuner, nasjonalpark, direktorat, departement, Samforvaltning Kosterfjorden...?)
 - Formidlingsarenaer (vitensenter, besøksenter, passion for ocean osv)
 - Innovasjonsaktører (næringsutvikling i kommune/fylkeskommune, Innovasjon Norge...?)
 - Samfunnvitenskaplig forskning (brukeropplevelser)
 - Internasjonale erfaringer (Lyme Bay, ...?)
- Planlegge mål, aktiviteter og videre organisering for arbeid i 2024. Herunder:
 - Fysiske og digitale møter i læringsnettverket
 - Faser for arbeid over flere år (jamfør fasene i Bevar Raet)
- Avklare videre finansiering
 - Aktiviteter i 2024 utover grunnfinansiering til delprosjektet
 - Videre prosjektperiode etter 2024
 - Finansieringskilder (forvaltningsaktører, Sparebankstiftelsen DnB, ...)

Forslag til ressurspersoner i forarbeidsfasen

Oppdragsgivere:

Viken fylkeskommune?

Ytre Hvaler nasjonalparkstyre?

Færder nasjonalparkstyre?

Kjernegruppe:

Astrid Winnberg Skoge, prosessleder forarbeidsfasen, utlånt fra Agder fylkeskommune

Monika Olsen, nasjonalparkforvalter Ytre Hvaler np

Anne Sjømæling, nasjonalparkforvalter Færder np

Alf Ring Kleiven, Havforskningsinstituttet (HI)

Yrkesfisker?

Støttegruppe for sparring og forankring :

Kjetil Næss, fjordkoordinator Viken fylkeskommune

NN, Østfold fylkeskommune

NN, Vestfold fylkeskommune

NN, Innovasjon Norge region Viken

NN, Innovasjon Norge region Vestfold og Telemark

Eventuelt deltakere fra andre forskningsmiljø med relevant forskning (forskning kobles også på for videre arbeid etter forarbeidsfasen)

Avklaringer pågår om midler og ressurspersoner til forarbeidsfasen.
Videre prosjektorganisering for 2024 avklares i forarbeidsfasen.

Kostnader og finansiering for 2023/2024

Kostnader (overslag)	
Prosessledning til forarbeidsfase og videre arbeid i 2024	1 000 000
Brukerundersøkelse og brukersamtaler i 2024	1 000 000
Møter i læringsnettverk inkl reisekostnader for deltakere	200 000
Erfaringsutveksling med fiskere, forskning og forvaltning i Lyme Bay og Raet	150 000
Materiell og info/introduksjonsfilm for elever, skolebesøk	300 000
Stimuleringsmidler nye redskaper og praksiser	300 000
SUM	2 950 000

Finansiering	
Viken fylkeskommune	
Havforskningsinstituttet	
Ytre Hvaler nasjonalpark	
Færder nasjonalpark	
Miljødirektoratet	
Fiskeridirektoratet	
KLD/NFD	
Sparebankstiftelsen DNB	
Vestfold fylkeskommune	
Andre?	